

Vanwege de zeer lage prijzen zijn kwalitatief mindere uien soms niet eens gerooid.

Verschillende instrumenten om minder belasting te betalen

Slecht jaar fiscaal verrekenen

De oogst van uien en aardappelen is zelden zo goed geweest als dit jaar. Maar door dat grote aanbod is de prijs naar een dieptepunt gedaald. Hoe kun je als ondernemer een jaar met slechte opbrengsten boekhoudkundig goed managen? Peter Klompe van Accon-AVM en Hendrik-Jan Bos van de GIBO Groep geven uitleg.

„Het is nog maar de vraag of dit jaar voor iedereen zo slecht is geweest”, reageert Klompe op de vraag wat ondernemers kunnen doen als hun inkomsten sterk afnemen. „De voorraden uien en consumptieaardappelen die boeren aan het begin van het kalenderjaar 2011 hadden, werden volgens landbouwnormen gewaardeerd tegen de kostprijs van zeven cent per kilo. Maar in het voorjaar werden die verkocht voor zo’n twintig tot in sommige gevallen zelfs dertig cent. Boeren die toen hun

voorraad hebben verkocht, hebben dit jaar in het algemeen een goede winst gemaakt. Maar de mensen die hiermee hebben gewacht, moeten nu een verlies incasseren.”

Volgens de adviseur is dit jaar uitzonderlijk. „De verschillen in resultaat tussen verschillende bedrijven zijn groter dan ooit. De keuze van het moment van verkopen heeft grote gevolgen gehad.” Hendrik Jan Bos van de GIBO Groep vult aan: „Uit onze bedrijfsvergelijking blijkt elk jaar weer dat de grootste verschillen

in de vrije teelten niet worden veroorzaakt door de fysieke opbrengsten en kosten, maar door de verkoopstrategie van de teler.”

Risicospreiding

Er zijn trouwens weinig boeren die enkel aardappelen en uien telen, volgens Klompe. Voor andere gewassen als graan en suikerbieten worden wel goede prijzen betaald. „Door verschillende gewassen te telen, doe je

Liquiditeitsprognose

„Om te weten waar je staat kun je een liquiditeitsprognose opstellen”, vertelt Bos. „Daarin zet je je geplande inkomsten en uitgaven naast elkaar, waarbij je ook vermeldt wanneer je dat geld binnenkrijgt of uitgeeft. Op die manier krijg je een overzicht over hoeveel geld je op elk moment beschikt of hoeveel je extra nodig hebt.” Daarbij moet je niet te optimistisch zijn, vindt de accountant. „Reken ook eens een paar worst case scenario’s door, dan kom je niet voor onplezierige verrassingen te staan. Volgens Bos stellen nog veel te weinig boeren zo een prognose op. „Minder dan 10 procent, schat ik. En dan ligt

het eraan wat voor een bedrijf je hebt. Boeren die veel vrije producten telen gebruiken de prognose meer dan boeren in de veenkoloniën, en grote bedrijven meer dan kleinere. Toch is de basis van zo een liquiditeitsprognose niet moeilijk. „Je kunt het in principe op de spreekwoordelijke achterkant van een sigarendoosje doen”, meent Klompe. „Maar toch helpt het om die prognose eens met je boekhouder door te spreken. Hij kan samen met je kijken of je geen zaken hebt vergeten op te nemen. Ook kan hij je wellicht wijzen op mogelijke geldontvangsten waar je zelf niet zo snel aan denkt; carry-back en subsidies bijvoorbeeld.

De accountants zijn het erover eens dat zo’n prognose nuttig is. „Je bent daarmee beter voorbereid”, vindt Bos. „Je kunt bijvoorbeeld op tijd beginnen met het uitstellen van uitgaven. Of met het aanvragen van een verhoging van de rekening-courantlimiet bij de bank. En bij die bank maak je ook een meer professionele indruk als je op basis van cijfers kunt aangeven hoeveel extra geld je nodig hebt, en voor welke periode. Maar het belangrijkste voordeel, zegt Klompe, is misschien wel dat het de ondernemer inzicht geeft in zijn financiën, en daarmee rust.

vanzelf aan risicospreiding. De kans dat al die gewassen het tegelijk slecht doen op de markt is maar klein." Wel ziet hij dat het aandeel aardappelen en uien in het bouwplan in de afgelopen jaren is toegenomen.

"Een jaar met slechte resultaten hoeft niet onoverkomelijk te zijn", meent Bos. "Op het prijsverloop van vrije producten heb je nu eenmaal geen invloed. Wel is het zaak om je bedrijf voldoende te hebben voorbereid. Door te zorgen dat je bij bent met investeringen, bijvoorbeeld uitstellen naar een jaar waarin je dat kunt lijden. Maar als je een jaar met weinig inkomsten hebt, en je kunt dat onderhoud niet langer uitstellen, dan heb je een acuut probleem." Ook het opstellen van een liquiditeitsprognose (zie kader) helpt bij die voorbereiding. Dan weet de ondernemer of hij voldoende geld heeft om zijn uitgaven te kunnen doen.

Afschrijvingen

"Als je dit jaar goed hebt verdiend", zegt Bos, "dan wil je ook veel kosten aan dit jaar toerekenen. Daarmee wordt je boekhoudkundige winst lager en hoef je dus minder belasting te betalen. En omgekeerd; als je dit jaar verlies

lijdt, dan betaal je al geen belasting. Extra kosten leiden dan niet tot lagere belasting; lager dan nul kun je niet gaan."

Voor een ondernemer is het dus zaak om zijn kosten te managen. Dat gaat goed met afschrijvingen. "De regering heeft in 2009 besloten dat je versneld mag afschrijven", vertelt Klompe. "Nieuwe machines mag je bijvoorbeeld in twee jaar afschrijven, maar je mag kiezen in welke jaren je dat doet. Dat geeft de ondernemer de kans om die afschrijvingen te laten drukken op de jaren die fiscaal het meest voordelig zijn."

Daarnaast zijn er nog een paar manieren om de fiscale winst omlaag te brengen. "Kijk bijvoorbeeld eens naar de Milieu-investeringsaftrek en de Energie-investeringsaftrek, de MIA en de EIA", tipt Klompe. "Als je investeringen in die programma's vallen, mag je een flink deel van het geïnvesteerde bedrag aftrekken van de winst. Als je volgend jaar wilt investeren, zou je dit jaar al de verplichting kunnen aangaan – daarmee komt – onder voorwaarden – de aftrek ten laste van dit jaar."

Dat is interessant als je dit jaar winst hebt gemaakt. Dan kun je met investeringen van volgend jaar de winst van dit jaar drukken. Als je dit jaar verlies maakt en voor 2012 betere

resultaten verwacht, ga je die verplichting natuurlijk pas volgend jaar aan.

'Carry back'

Maar laten we er eens van uitgaan dat je dit jaar verlies lijdt. "Daar zijn fiscaal ook nog voordelen uit te halen", stelt Bos. "Het verlies dat je dit jaar lijdt, mag je verrekenen met winsten uit eerdere jaren. Dat wordt de 'carry back' genoemd." Die regeling geldt voor de inkomstenbelasting en voor drie jaar, te beginnen met het oudste jaar: een verlies in 2011 mag je verrekenen met winsten uit achtereenvolgens 2008, 2009 en 2010. Van de winst van die jaren mag de ondernemer het huidige verlies aftrekken. Dat betekent dat die winst lager wordt en de belasting die daarover is betaald, mag je dus terug ontvangen. "Bovendien kun je vragen om een versnelde teruggave", vult Klompe aan. "Zeker omdat je het overgrote deel van je kosten en opbrengsten over 2011 al kent. In de laatste twee maanden komen daar meestal geen grote verrassingen meer bij."

Bos knikt. "Maar je moet daarbij wel gaan rekenen. Het verlies van 2011 wordt eerst verrekend met 2009. Als je winst over dat

Gebroken boekjaren

Niet elk jaar loopt van 1 januari tot 31 december. Boekhoudkundig wordt vaak gewerkt met gebroken boekjaren, die op een andere datum beginnen en eindigen. Dan zou een boekhoudkundig jaar bijvoorbeeld kunnen lopen van 1 mei tot 30 april van het jaar daarna. Dat heeft gevolgen voor de boekhoudkundige winst. Neem 2011. Een ondernemer die met een kalenderboekjaar werkt kan in 2011 de winst op de producten die hij dit voorjaar heeft verkocht, nog meenemen in dit boekjaar. Bij een gebroken boekjaar ligt dat anders; het grootste deel van de oogst van 2010 wordt dan meegenomen in het resultaat van boekjaar 2010-2011. En dat heeft gevolgen voor het resultaat dat die ondernemer aan de fiscus opgeeft.

jaar bijvoorbeeld niet veel groter was dan de belastingvrije voet van 15.000 euro, heb je dat jaar niet veel belasting betaald. Een verlies van 15.000 euro wordt dan wel verrekend, maar levert geen fiscaal voordeel op." Daarom is het belangrijk om, bijvoorbeeld met afschrijvingen en investeringen, te proberen verliezen naar de juiste jaren te sturen.

Middeling

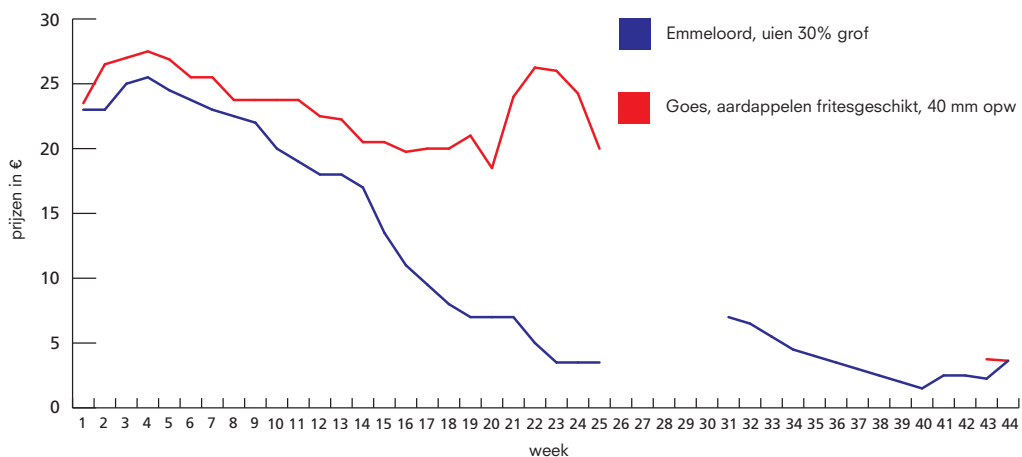
Carry back is een instrument dat op bedrijfsresultaat wordt toegepast. Een soortgelijk instrument voor de belasting over inkomen

is middeling. Deze regeling is in het leven geroepen voor mensen met van jaar tot jaar sterk wisselende inkomens. Die zouden waarschijnlijk meer inkomstenbelasting betalen dan iemand die datzelfde geld meer gelijkmatig verdient. Met middeling mag een belastingbetaler zijn gemiddelde inkomen over drie jaar berekenen en dan bekijken hoeveel belasting hij daarover zou hebben betaald. Is dat minder dan wat hij reeds heeft afgedragen, dan mag hij het verschil terugvragen. „Die middeling mag naast de carry back worden uitgevoerd”, vertelt Klompe. Bos voegt toe: “Bedenk daarbij wel dat carry

back voorgaat. Ajs je een goed jaar met een slecht jaar hebt gemiddeld, en door carry back belasting van dat goede jaar terugkrijgt, je het bedrag van de middeling weer (deels) terug zult moeten betalen.

Er zijn al met al veel instrumenten om bedrijfsresultaten gunstig te beïnvloeden. Sterker nog, de wetgever heeft die instrumenten expliciet in het leven geroepen om ondernemers minder belasting te laten betalen. „En daarmee hoeft ook een slecht jaar niet onoverkomelijk te zijn”, zegt Klompe. „Maar om die instrumenten ten volle te benutten, kun je het beste eens met je accountant gaan praten.” ■

Prijzverloop van consumptieaardappels en uien in 2011

Het resultaat van een bedrijf hangt dit jaar sterk af van het moment waarop het zijn producten heeft verkocht

Prijzen per 100 kg, excl. BTW, af teler

Bron: Productschap Akkerbouw